

Gemeente Laren

KADERBRIEF 2021-2024

Aanbieding

Voor u ligt de Kaderbrief 2021 voor de gemeente Laren. Deze brief beschrijft de kaders waarbinnen de programmabegroting 2021 en meerjarenbegroting 2022 -2024 zal worden opgesteld.

In deze kaderbrief worden alleen de (financiële) kaders voor de komende jaren opgenomen. In de programmabegroting worden deze kaders verder uitgewerkt met als doel “het presenteren van een sluitende begroting 2021 en meerjarenraming 2022 – 2024 ”.

1 - Begroting 2021 structureel en reëel in evenwicht

De provincie houdt toezicht op de financiële positie van de gemeenten en de gemeenschappelijke regelingen. Doel hiervan is het bevorderen van een gezonde financiële situatie bij deze overheden. Voorkomen moet worden dat gemeenten in een financieel uitzichtloze positie terecht komen. Gemeenten en gemeenschappelijke regelingen zijn in eerste instantie zelf verantwoordelijk voor hun financiële huishouding. Een sluitende begroting is essentieel. Als dit niet het geval is, moet de gemeente in de meerjarenbegroting aannemelijk maken dat dit wordt opgelost. Repressief toezicht (achteraf) is regel, preventief toezicht (vóóraf) is uitzondering

Als de begroting en jaarrekening op tijd zijn ingezonden en de begroting in evenwicht is, valt een begroting onder het zogenoemde repressief toezicht. Als er geen zicht is op een sluitende begroting, al dan niet in combinatie met een slechte financiële positie, kan dit er toe leiden dat de provincie preventief toezicht gaat houden. Dit is een strenge vorm van toezicht waarbij niet alleen de begroting moet worden goedgekeurd maar de gemeente ook wijzigingen van de begroting vooraf ter goedkeuring moet inzenden.

Jaarlijks toetst de Provincie Noord Holland of de begroting van de gemeente Laren structureel en reëel in evenwicht is. Om het structureel evenwicht te bepalen wordt het begrotingssaldo gecorrigeerd voor incidentele baten en lasten. In het geval de begroting niet structureel en reëel in evenwicht is, zal de toezichthouder beoordelen of het aannemelijk is dat uiterlijk in 2024 tot stand zal worden gebracht.

In onderstaand overzicht is de startpositie van het meerjarenperspectief 2021-2024 voor de gemeente Laren zichtbaar. Het vertrekpunt was het saldo uit de jaarschijven 2021 t/m 2024 uit de begroting 2020-2023. Te zien is dat de jaarschijf 2020 een klein overschot vertoont, echter dit voldeed niet aan de door de provincie gestelde structurele en reële evenwicht. In de jaren 2021 t/m 2023 is er eveneens sprake van een positief saldo.

Omschrijving	Begr. 2020 v. wijziging	Begr. 2020 na wijziging	Begroting 2021		Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Programma:	Saldo	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Saldo	Saldo
1. Bestuurszaken	944.537	958.461	-38.014	970.475	932.461	927.380	927.479
2. Burgerzaken	219.113	219.113	-146.420	392.904	246.484	246.484	246.484
3. Openbare orde en veiligheid	1.332.041	1.332.041	-94.880	1.427.384	1.332.504	1.332.250	1.331.997
4. Wegen, water en verkeer	1.752.569	1.752.569	-88.817	1.892.867	1.804.050	1.808.191	1.790.665
5. Onderwijs	435.821	435.821	-106.182	548.740	442.558	441.476	426.925
6. Cultuur, sport en recreatie	2.211.001	2.211.001	-396.745	2.820.765	2.424.020	1.993.143	2.093.016
7. Sociaal Domein	6.400.711	6.442.231	-2.156.231	8.515.857	6.359.626	6.357.693	6.294.440
8. Bouwen en wonen	417.983	417.983	-710.060	1.062.560	352.500	350.601	356.084
9. Milieu en duurzaamheid	-468.084	-323.084	-2.690.240	2.214.741	-475.499	-488.665	-401.711
10. Grondexploitatie, dorpsver, economie	95.782	95.782	-52.280	146.293	94.013	94.013	94.013
Totaal programma's	13.341.474	13.541.918	-6.479.869	19.992.586	13.512.717	13.062.566	13.159.392
Algemene dekkingsmiddelen	-17.572.152	-17.715.461	-18.218.171	422.904	-17.795.267	-17.190.883	-17.531.920
Overhead	4.307.547	4.307.547	-298.500	4.590.560	4.292.060	4.299.935	4.302.300
Onvoorzien	45.810	45.810	-	45.810	45.810	45.810	45.810
Vennootschapsbelasting	-	-	-	-	-	-	-
Geraamde saldo van baten en lasten	122.679	179.814	-24.996.540	25.051.860	55.320	217.428	-24.418
Toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves	-197.743	-362.298	-598.057	540.000	-58.057	-238.376	-138.376
Het geraamde resultaat	-75.064	-182.484	-25.594.597	25.591.860	-2.737	-20.948	-162.794

Zoals te zien zijn er ten aanzien van de begroting 2020 Laren al enkele begrotingswijzigingen doorgevoerd, waarvan begrotingswijziging 2020-02 met name opgeteld is voor verkrijgen gewenst toezichtregime 2020 Provincie. Dit is bereikt door het toevoegen van de effecten uit de septembercirculaire 2019 als ook het effect van een niet juist (te laag) geraamde budget WOZ niet-woningen. In basis mag uitgegaan worden van een structureel karakter van deze wijziging, zeker deel WOZ. Het deel uitkering uit het gemeentefonds (Algemene Uitkering (AU) en Sociaal Domein) is minder zeker, vandaar niet meegenomen naar structurele doorwerking 2021-2024. De uitgangspositie inzake exploitatieruimte begroting 2021 e.v. wordt dan:

Meerjarenraming 2021 - 2024	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Programmabegroting 2020	-2.737	-20.948	-162.794	-162.794
Effect uit 2 ^e begrotingswijziging 2020	-65.000	-64.999	-64.998	-64.997
Het begrotingsresultaat na wijziging 2020-02	-67.737	-85.947	-227.792	-227.791

Duiding resultaat in financiële tabellen

Bedrag +:	resultaat is negatief (verlies)	méér uitgaven of minder inkomsten dan begroot
Bedrag -:	resultaat is positief (winst)	minder uitgaven of méér inkomsten dan begroot

Vanuit bovenstaande gegevens en stand zal er bij ongewijzigd beleid (en zonder structurele tegenvallers) sprake zijn van een structureel begrotingsoverschot van € 140.000,= in 2024. Dit vormt dan ook het vertrekpunt voor de begroting 2021.

2 – Onzekerheden en risico's vanuit de coronacrisis

Eind maart en begin april stonden in het teken van korte termijn maatregelen om de ontstane crisissituatie het hoofd te bieden. Als lokale overheid staat de gemeente dichtbij de inwoners, en ook in deze moeilijke tijd staat de ambtelijke organisatie klaar om inwoners en bedrijven te ondersteunen met goede informatie, vertaling van landelijke maatregelen en de uitvoering van landelijke regels, zoals de ondersteuning aan kleine zelfstandigen en ZZP-ers. In de laatste weken van maart en de eerste week van april zijn reeds afspraken gemaakt met enkele ministeries op grote thema's, zoals de bijstand aan zelfstandigen en het doorbetalen van zorgaanbieders in het sociaal domein. Maar ook op veel andere terreinen zullen er financiële effecten optreden, in ieder geval in 2020 en deels ook in de jaren erna.

Het gaat op dit moment dus voornamelijk om het hier en nu en het bestrijden van de directe gevolgen van de coronacrisis. Voor 2021 en verder spelen juist de indirecte gevolgen van de coronacrisis een grote rol, met name op economisch vlak. Op dit moment is er echter nog erg veel onzeker. Richting de programmabegroting 2021 – 2024 zal er meer zicht zijn op het verloop van de coronacrisis en de daaruit voortvloeiende structurele gevolgen. Op dit moment wordt gewerkt aan een helder inzicht in de gevolgen in 2020 en de mogelijk structurele gevolgen. Het Rijk heeft aangegeven de extra kosten voor gemeenten te gaan compenseren. In de meicirculaire wordt duidelijk of en in hoeverre dat ook daadwerkelijk gaat gebeuren.

Door het CPB zijn een viertal scenario's opgesteld, waarlangs de crisis zich kan ontwikkelen en welke gevolgen dat heeft voor de economie. Elk scenario gaat uit van een recessie in de eerste helft van 2020. Scenario 1 gaat uit van een voorzichtig herstel in 2020, scenario 2 en 3 van herstel in 2021 en scenario 4 van een diepe crisis in 2020 en 2021 en herstel pas in 2022. Het meest reëel lijkt op dit moment scenario 2, waarbij herstel vooral in 2021 zal optreden. Nu de 'lockdown' via de routekaart van het kabinet stapsgewijs wordt versoepeld zal blijken in welk tempo en in welke mate de (wereld)economie zich zal herstellen. Bij het opstellen van de begroting (juli – augustus) zal duidelijk zijn of de versoepeling doorgezet kan worden of er toch onverhoopt een terugval valt waar te nemen.

3 – Loon-, prijs en belastingontwikkeling

Algemene loon- en prijscompensatie

De begroting en meerjarenraming zullen we opstellen in constante prijzen. Dat houdt in dat alleen voor het eerst komende jaar de uitgaven en inkomsten worden geïndexeerd voor prijsontwikkeling. Vervolgens ramen we de volgende jaren op het zelfde prijsniveau. Daarbij wordt wel rekening gehouden met eventuele zich voordoende areaaluitbreidingen binnen de gemeente Laren.

Voor de begroting 2021 wordt de inflatiecorrectie conform de bestendige gedragslijn bepaald op basis van een weging van twee afzonderlijke indexcijfers, zoals deze zijn opgenomen in het Centraal Economisch Plan 2020 (CEP 2020). Het betreft de volgende indexcijfers:

- 2/3 deel van de overheidsconsumptie (ten behoeve van loonontwikkelingen);
- 1/3 deel van de consumentenprijsindex (ten behoeve van prijsontwikkelingen)

Het gewogen gemiddelde van indexering van goederen, diensten en lonen is afgerond 1,9%. Met dit percentage zullen de (overige) gemeentelijke heffingen en inkomsten aangepast worden.

In de programmabegroting wordt ook een (lasten verhogende) stelpost opgenomen ter dekking van de indexatie van subsidie van de diverse instellingen. Hiervoor wordt een bedrag van € 50.000 opgenomen als stelpost. In veel subsidievoorwaarden is die indexatie verplicht opgenomen.

Dit percentage is als volgt berekend:

Inflatiecorrectie 2021	
2/3 deel van de prijs overheidsconsumptie, beloning werknemers (2,1%)	1,40 %
1/3 deel van de consumentenprijsindex (1,5%)	0,50 %
Totaal inflatiecorrectie 2021	1,90 %

Overigens is bij het bepalen van dit percentage uitgegaan van de verschillende scenario's die het CPB heeft gepubliceerd met betrekking tot de Coronacrisis.

Onroerende Zaakbelasting

Voor de komende jaren is voorlopig het uitgangspunt dat de totale opbrengst uit de OZB gelijk blijft, met uitzondering van de areaaluitbreiding en de inflatiecorrectie. Dit betekent dat bij een waardestijging van de woning het tarief van de OZB daalt, maar bij een daling van de woningwaarde het tarief zal stijgen.

Riool- en afvalstoffenheffing

Uitgangspunt van de riool- en afvalstoffenheffing is dat deze heffingen kostendekkend worden opgelegd in 2021. Bij het opstellen van de begroting 2021 wordt rekening gehouden met dit uitgangspunt. Daarnaast zal ook goed gekeken worden naar de realisatie 2019, de verwachtingen voor 2020 alsmede door derden opgegeven hogere inzamelkosten.

4 – Groei van de gemeente Laren (areaaluitbreiding)

Bij de begroting 2020 is in kaart gebracht hoe de verwachte groei van Laren zich zou ontwikkelen. Duidelijk moge zijn dat areaaluitbreiding in Laren er klein is, met enkele projecten in de toekomst zoals Stationsweg 1, pand Rabobank, Ligweide en de Harmen Vosweg. Een eventuele areaaluitbreiding levert aanvullende OZB opbrengsten woningen en niet-woningen (bedrijven en winkels) op. Een areaaluitbreiding gaat schoksgewijs (kavel, in aanbouw, oplevering, eerste marktwaardering) en ijlt dus na.

Bij het opstellen van de begroting 2020 is voor de komende jaren rekening gehouden met een toename van de OZB-opbrengsten.

5 – Ontwikkelingen Sociaal Domein

Binnen het sociaal domein verwachten we forse tekorten bij jeugdhulp en Wmo. In een afzonderlijke RIB wordt in beeld gebracht hoe deze tekorten zich ontwikkelen zonder bijsturingsmaatregelen en zonder extra compensatie door de rijksoverheid. Naar aanleiding van de fors hogere uitgaven in 2019 dan begroot is o.l.v. de HBEL-portefeuillehouders een traject gestart gericht op het analyseren van de tekorten (wat is de verklaring/oorzaak), aan welke knoppen kan gedraaid worden zonder verlies van noodzakelijke zorg, hoe kunnen we leren van andere gemeenten die al fors hebben omgebogen, wat is een reëel tijdspad voor maatregelen. Gezamenlijk hebben de HBEL-gemeenten € 3,2 mln. tekort, dus alle vier HBEL-gemeenten hebben een uitdaging.

Vooral bij de Jeugdzorg zien we dat de 80-20 regel opgeld doet. Slechts een klein deel van de cliënten (20%) is verantwoordelijk voor 80% van de kosten. Vooral de dure, interne (gesloten) jeugdzorg kost veel geld. Hoe kunnen we die plaatsingen voorkomen, hoe duren ze zo kort mogelijk en welk alternatief kunnen we binnen Laren wellicht ook bieden (pleegzorg en ambulante begeleiding?). De hulpvraag is leidend, maar de vraag is hoe dat efficiënt, effectief en tegen redelijke kosten kan.

Onder gelijkblijvende omstandigheden verwachten we momenteel een structureel tekort op jeugdhulp van € 275.000 en op Wmo € 190.000 (deels door het abonnementstarief). Verder is € 50.000 extra nodig voor activiteiten inzake participatie (bijvoorbeeld werken aan werk). In totaal gaat het om een forse tegenvaller binnen de begroting van Laren. In de programmabegroting zullen de geanalyseerde bedragen worden opgenomen, inclusief de gemeentelijke bijsturingsmaatregelen.

Indien de kosten zich blijven ontwikkelen zoals nu opgenomen in de concept jaarrekening 2019 Laren, en de ook opgestelde raadsinformatiebrief, lijken de kosten maatwerkvoorzieningen Sociaal Domein nog verder op te lopen in 2021 met een bedrag van circa € 283.000,= afnemend naar € 207.000,= in 2022.

6 – Ontwikkelingen Algemene Uitkering (o.b.v. septembercircular 2019)

Het uitgangspunt voor deze kaderbrief is de begroting 2020, die was gebaseerd op de meicircular 2019. In september 2019 (Prinsjesdag) is de septembercircular 2019 gepresenteerd. Deze laat een positief effect zien ten opzichte van de stand in de begroting 2020 (zie overzicht).

Algemene uitkering	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Alg. uitk. programmabegroting 2020 - 2023	-12.358.803	-12.518.928	-12.769.072	-12.769.072
Alg. uitk.. o.b.v. de septembercircular 2019	-12.575.163	12.763.890	-12.942.784	-12.942.784
Totale ontwikkeling algemene uitkering	-216.360	-234.962	-173.712	-173.712

De basis voor de begroting 2021 wordt de meicirculaire 2020. Het is nog onduidelijk hoe de algemene verder zal ontwikkelen. De voorjaarsnota 2020 van het Rijk zegt hierover:

Accres Gemeente-, Provincie- en Btw-Compensatiefonds (GF, PF en BCF)

De hoogte van de uitgaven van het Rijk werkt via de normeringssystematiek door in de indexatie van het Gemeentefonds, Provinciefonds en in het plafond van het Btw-compensatiefonds (het accres). De afrekening van het accres 2019 en de actualisatie van het uitgavenbeeld voor 2020 leiden tot een stijging van het accres. Daarnaast leidt ook de afrekening van het BCF over 2019 tot een positieve afstorting in het Gemeente- en Provinciefonds.

Dat zou mogelijk duiden op een positieve bijstelling. Voor nu gaan we uit van de positieve bijstelling op basis van de septembercirculaire en dat deze dus niet naar beneden zal worden aangepast. Mogelijk zit er in mei dus nog wat in het vat, maar wellicht zal het kabinet die ruimte (groei) ook weer aanwijzen als compensatie van gestegen kosten/claims.

Toekomst AU:

In opdracht van het Rijk werken twee bureaus aan een nieuw verdeelmodel voor het Gemeentefonds. Het concept nieuwe verdeelmodel voor het sociaal domein lijkt redelijk aan te sluiten bij de uitgaven, maar het concept voor de klassieke taken zou leiden tot een forse verschuiving ten koste van kleine gemeenten en ten gunste van grotere steden. Die verschuivingen waren dermate fors dat er eerst nader onderzoek en verklaringen worden gezocht. Het nieuwe tijdschema behelst een consultatie in de periode september – november, het sturen van het voorstel aan de TK eind november en vervolgens in de decembercirculaire 2020 per gemeente een/het beeld van de gevolgen. De nieuwe verdeling gaat in per 2022 (met een overgangperiode waarin de nadeelgemeenten worden gecompenseerd).

De onderzoeken naar de kosten Jeugdzorg zijn begin 2020 naar VWS gestuurd en de minister heeft ook hier om aanvullend onderzoek gevraagd dat eind dit jaar gereed moet zijn. De minister stelt zich op het standpunt dat het nieuwe kabinet over de door VNG gevraagde compensatie/extra budgetten een uitspraak moet doen. Voor 2020 en 2021 worden hier dus geen extra gelden meer verwacht.

Tot slot neemt het EMU-saldo door alle maatregelen ter bestrijding van de corona-crisis toe van 46,3% naar 65,2% van het BBP is de schatting (een teller effect van hogere schuld en een noemer effect van een recessie = lager BBP). De definitieve uitkomsten zijn nog onduidelijk. De Europese norm is 60% BBP dus op enig moment zal het nieuwe kabinet weer gaan bezuinigen als de EMU-schuld boven de 60% uitkomt. Als we ook in de nieuwe periode samen de trap af gaan, dan zal dat ook de gemeenten raken.

7 – Ontwikkelingen bijdragen Verbonden Partijen

In het kader van de zienswijzeprocedure heeft de verschillende verbonden partijen hun begrotingen aangeboden aan de gemeente Laren. Bij het opstellen van de programmabegroting 2021 wordt rekening gehouden met de ontwikkeling van de bijdragen aan de verschillende verbonden partijen, zoals hieronder weergegeven. Grotendeels worden deze mutaties veroorzaakt door de CAO-stijgingen.

Ontwikkeling bijdrage Verbonden Partijen	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
BEL Combinatie	169.787	170.080	169.970	169.970
GAD	34.970	34.970	34.970	34.970
Regionale uitvoeringsdienst OFGV	-26.428	-26.428	-26.428	-26.428

Veiligheidsregio	32.380	32.380	32.380	32.380
Goois Natuur Reservaat (GNR)	2.700	2.700	2.700	2.700
GR Regio Gooi- en Vechtstreek	43.363	43.363	43.363	43.363
Totale ontw. bijdrage verbonden partijen	256.772	257.065	256.955	256.955

Uit het onderzoek van Berenschot naar de kostenverdeling van de BEL Combinatie over de BEL-gemeenten is overeengekomen om uit te gaan van in het onderzoek geschetste scenario 2 waardoor de bijdrage van Laren vanaf 1 juni 2020 met € 125.000,= verlaagd zal worden.

Vanuit de reeds in 2019 voor de begroting 2020 gestarte discussie over herziening van de Larense bijdrage in de kosten van de BEL Combinatie is m.i.v. de begroting 2020 Laren structureel een inschatting verwerkt van € 320.000,= als verlaging van de kosten. Nu er vanuit rapportage Berenschot een juist bedrag is vastgesteld en overeengekomen moet deze stelpost teruggedraaid worden.

8 – Ontwikkelingen op begroting Laren

We koersen op een begroting 2021 en meerjarenraming 2022 – 2024 af met een behoorlijke uitdaging.

Ontwikkeling begroting	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Beginstand begroting 2021 incl. aanpassing	-67.737	-85.947	-227.792	-227.791
Stelpost inflatie subsidies	50.000	50.000	50.000	50.000
OZB inflatiecorrectie	-65.000	-65.000	-65.000	-65.000
OZB Areaal-uitbreiding	-	-	-	-
Sociaal Domein jeugd	275.000	275.000	275.000	275.000
Sociaal Domein WMO	190.000	190.000	190.000	190.000
Sociaal Domein participatie	50.000	50.000	50.000	50.000
Sociaal Domein verhoging n.a.v. kosten 2019	165.000	165.000	165.000	165.000
Sociaal Domein terugdraaien stelpost begr.2020	125.454	50.019	48.875	48.875
Algemene Uitkering	-216.360	-234.962	-173.712	-173.712
Verbonden partijen	256.772	256.772	256.772	256.772
Effect herverdeeleffect kosten BEL	-125.000	-125.000	-125.000	-125.000
Terugdraaien stelpost herverdeling begr.2020	320.000	320.000	320.000	320.000
Bekende niet te vermijden ontwikkelingen:				
CAO-effecten staf	8.000	8.000	8.000	8.000
Totale ontwikkeling saldo begroting	966.099	853.882	772.143	772.144

De fors tegenvallende uitgaven in het sociaal domein slaan een behoorlijk gat in onze meerjarenbegroting. De analyses de komende maanden en de mogelijkheden om de uitgaven in het sociaal domein te beheersen c.q. terug te dringen zijn van groot belang voor de uiteindelijke meerjarige opgave. Zonder die € 800.000 aan te verwachten extra structurele kosten in het Sociale Domein, die we vooralsnog structureel ramen, zou het beeld meerjarig licht negatief kunnen zijn.

Voorts kunnen de komende maanden nog andere tegenvallers ontstaan die opgevangen moeten worden. Vooral door de onzekerheid m.b.t. de coronagevolgen is het nu lastig voorspellingen te doen. Voor de Bijstand kan de gemeente bijvoorbeeld bij meer dan 7,5% tekort terugvallen op een vangnetregeling, waarbij de tekorten na 7,5% voor 50% en na 12,5% voor 100% aangevuld worden. Dus het risico is gemaximeerd. Maar een beroep op bijstand betekent ook kosten voor kwijtschelding, schuldsanering en beroep op begeleiding.

Het college zal voor de begroting 2021 een voorstel doen hoe we de ombuigingen denken te realiseren en welk proces we voorstellen om uiteindelijk in 2023 of uiterlijk 2024 een sluitende begroting te realiseren. Het afgelopen jaar bij opstellen begroting 2020, heeft Laren als een proces van bezuinigingen doorlopen, dus een brede heroverweging van de begroting, laaghangend fruit te oogsten, is niet tot nauwelijks realiseerbaar (leidt niet tot de gewenste bezuinigingen). Er zal dus een dieper gaande bezuinig noodzakelijk zijn,. Hiertoe is door het College reeds een traject gestart met een derde adviserende partij.

Welke boodschap de meicirculaire 2020 herbergt is nog onbekend. Blijft de opgave echter op structureel ca. € 0,9 mln. staan, dan is een omvangrijke operatie nodig gericht op bezuinigingen, vergroten van de inkomsten en andere oplossingen. Omdat sommige maatregelen tijd kosten om te realiseren (bijvoorbeeld verlagen subsidies instellingen of vertrek personeel t.g.v. een kerntakendiscussie) zal voor de taakstelling ook een groeitraject gehanteerd worden.

Een realistisch groeipad waarbij in drie jaar toegewerkt wordt naar een sluitende begroting in 2024 vergt wellicht een beroep op de algemene reserve, waarbij vastgesteld kan worden dat deze vooralsnog hiertoe omvangrijk genoeg moge zijn.

Voor de corona-gerelateerde (hopelijk incidentele) gevolgen zou naar voorbeeld van Hilversum een specifieke reserve gevormd kunnen worden, zodat het meerjarenbeeld niet onnodig verstoord wordt. Als we naar rato van inwonertal een zelfde reserve vormen, zou dat een omvang van ca. € 300.000 moeten hebben. Het nu (of in juli) inschatten van de effecten is echter in alle gevallen koffiedikkijken.

De boodschap voor de begroting 2021 is helder. Ruimte voor nieuwe wensen is er echt niet.